

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเรื่องวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย: ศึกษาเฉพาะกรณีนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและแบ่งเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 การยอมรับต่อมเกลทางการเมืองของนักศึกษา

ส่วนที่ 3 วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักศึกษา

ส่วนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 2 จำนวน และร้อยละของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

(n=272)

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ			
ชาย		132	48.5
หญิง		140	51.5
ภูมิลำเนา			
ต่างจังหวัด		148	54.4
กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล		124	45.6

ตารางที่ 2 (ต่อ)

(n=272)		
ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ต่อเดือนของครอบครัว		
ไม่เกิน 10,000 บาท	75	27.6
10,001 – 20,000 บาท	73	26.8
20,001 – 30,000 บาท	43	15.8
มากกว่า 30,000 บาท	81	29.8
ชั้นปีการศึกษา		
ชั้นปีที่ 1	83	30.5
ชั้นปีที่ 2	68	25.0
ชั้นปีที่ 3	58	21.3
ชั้นปีที่ 4 หรือมากกว่า	63	23.2

จากตารางที่ 2 พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 51.5 โดยส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในต่างจังหวัด คิดเป็นร้อยละ 54.4 สำหรับรายได้ต่อเดือนของครอบครัวนั้น ส่วนใหญ่มีรายได้มากกว่า 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.8 รองลงมามีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.6 และมีรายได้ในช่วง 20,001-30,000 บาท น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.8 ส่วนชั้นปีการศึกษานั้น ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างจะศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 30.5

ส่วนที่ 2 การอบรมกลุ่มเกลาทางการเมืองของนักศึกษา

ตารางที่ 3 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการอบรมกลุ่มเกลาทางการเมืองของนักศึกษา

(n = 272)

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย				
1. ในครอบครัวของท่านมีการสนทนาเกี่ยวกับการเมือง	41 (15.1)	189 (69.5)	26 (9.6)	9 (3.3)	7 (2.6)	3.91	0.78	มาก
2. ท่านเชื่อว่าการเมืองการปกครองที่ดีเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ประเทศพัฒนาได้	184 (67.6)	75 (27.6)	13 (4.8)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.63	0.57	มาก
3. ครอบครัวของท่านมีส่วนที่ทำให้ท่านสนใจต่อการเมือง	24 (8.8)	167 (61.4)	65 (23.9)	11 (4.0)	5 (1.8)	3.71	0.76	มาก
4. ท่านมักให้ความสนใจต่อการเมือง	39 (14.3)	160 (58.8)	60 (22.1)	13 (4.8)	0 (0.0)	3.83	0.73	มาก
5. ท่านมักแสดงเหตุผลหรือความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการเมืองทำให้คนในครอบครัวยอมรับและตัดสินใจตามเหตุผลนั้น	19 (7.0)	118 (43.4)	100 (36.8)	27 (9.9)	8 (2.9)	3.42	0.87	ปานกลาง
6. มีการจัดอบรม สัมมนา หรืออภิปรายทางการเมืองในคณะที่ท่านศึกษาอยู่	46 (16.9)	114 (41.9)	71 (26.1)	20 (7.4)	21 (7.7)	3.53	0.87	ปานกลาง
7. ครู อาจารย์ส่วนใหญ่มีการสั่งสอน หรือแสดงออกที่ชี้แนะทางการเมือง	41 (15.1)	125 (46.0)	46 (16.9)	51 (18.8)	9 (3.3)	3.51	1.06	ปานกลาง

ตารางที่ 3 (ต่อ)

(n=272)

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		ไม่เห็นด้วย		ไม่แน่ใจ		\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
	เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย			
8. ครู อาจารย์ส่วนใหญ่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นทางการเมืองอย่างอิสระ	95 (34.9)	104 (38.2)	60 (22.1)	13 (4.8)	0 (0.0)	4.03	0.87	มาก	
9. ครู อาจารย์ส่วนใหญ่มักจะเห็นด้วยการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองของท่าน	13 (4.8)	107 (39.3)	136 (50.0)	8 (2.9)	8 (2.9)	3.40	0.76	ปานกลาง	
10. ท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเมืองของมหาวิทยาลัย	8 (2.9)	121 (44.5)	93 (34.2)	39 (14.3)	11 (4.0)	3.28	0.89	ปานกลาง	
11. ท่านมีโอกาสในการแสดงความคิดเห็นในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการทำงานของรัฐบาล	13 (4.8)	105 (38.6)	112 (41.2)	27 (9.9)	15 (5.5)	3.27	0.91	ปานกลาง	
12. ท่านรับเอาแนวคิด หรือพฤติกรรมทางการเมืองจากเพื่อน ๆ	79 (29.0)	98 (36.0)	58 (21.3)	37 (13.6)	0 (0.0)	2.81	1.01	ปานกลาง	
13. ท่านมีการสนทนา หรือถกประเด็นเกี่ยวกับการเมืองกับเพื่อน ๆ	44 (16.2)	151 (55.5)	35 (12.9)	33 (12.1)	9 (3.3)	3.69	0.99	มาก	
14. ในกลุ่มของเพื่อน ๆ ขอมรับฟัง และตัดสินใจตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองของท่าน	12 (4.4)	86 (31.6)	151 (55.5)	23 (8.5)	0 (0.0)	3.32	0.69	ปานกลาง	
15. ชุมชนของท่านมีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเมือง	31 (11.4)	92 (33.8)	79 (29.0)	52 (19.1)	18 (6.6)	3.24	1.09	ปานกลาง	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

(n=272)

ข้อความ	เห็น		ไม่เห็น		ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	\bar{X}	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
	ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่เห็น แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย				
16. ในชุมชนที่ท่านอาศัยอยู่ มีส่วนทำให้ท่านสนใจการ เมือง	24 (8.8)	91 (33.5)	9 (36.0)	50 (18.4)	9 (3.3)	3.26	0.97	ปานกลาง
17. เพื่อนในกลุ่มของท่าน มักนำข่าวสารด้านการเมือง มาเล่าอยู่บ่อย ๆ	44 (16.2)	162 (59.6)	50 (18.4)	16 (5.9)	0 (0.0)	3.86	0.75	มาก
18. ท่านมักยอมรับในการ แสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวกับ การเมืองของผู้สอนอยู่บ่อย ๆ	13 (4.8)	105 (38.6)	111 (40.8)	34 (12.5)	9 (3.3)	3.29	0.87	ปานกลาง
19. ท่านมักจะคล้อยตาม หรือ เห็นด้วยกับการเมืองที่กำลัง ดำเนินอยู่	44 (16.2)	136 (50.0)	79 (29.0)	13 (4.8)	0 (0.0)	2.78	0.77	ปานกลาง
20. ท่านได้เป็นสมาชิกของ กลุ่ม/ชมรมทั้งในหรือนอก มหาวิทยาลัย ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การเมือง	9 (3.3)	32 (11.8)	73 (26.8)	111 (40.8)	47 (17.3)	2.43	1.01	ปานกลาง
						2.29	0.48	น้อย

จากตารางที่ 3 โดยภาพรวมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีการยอมรับกลุ่มเถลาคาทงการเมืองของนักศึกษา อยู่ในระดับน้อย (\bar{X} = 2.29) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาเชื่อว่าการเมืองการปกครองที่ดีเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ประเทศพัฒนาได้มากที่สุด (\bar{X} = 4.63) รองลงมา นักศึกษาเห็นว่าครู อาจารย์ส่วนใหญ่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นทางการเมืองอย่างอิสระ (\bar{X} = 4.03) และในครอบครัวของท่านมีการสนทนาเกี่ยวกับการเมือง (\bar{X} = 3.91) ตามลำดับ

ส่วนนักศึกษาที่เห็นว่าการได้เป็นสมาชิกของกลุ่ม/ชมรมทั้งในหรือนอกมหาวิทยาลัย ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเมืองมีน้อยที่สุด ($\bar{X}=2.43$) รองลงมา นักศึกษามักจะคล้อยตาม หรือเห็นด้วยกับการเมืองที่กำลังดำเนินอยู่ ($\bar{X}=2.78$) และการรับเอาแนวคิด หรือพฤติกรรมทางการเมืองจากเพื่อนๆ ($\bar{X}=2.81$) ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักศึกษา

ตารางที่ 4 จำนวน และร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักศึกษา

(n = 272)

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย			
1. ท่านมีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย	97 (35.7)	131 (48.2)	29 (10.7)	11 (4.0)	4 (1.5)	4.13	0.48	สูง	
2. ท่านต้องการให้ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยมากกว่าระบอบอื่นๆ	149 (54.8)	97 (35.7)	26 (9.6)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.45	0.66	สูง	
3. ท่านเคารพในสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่นในการแสดงความคิดเห็น และการแสดงออก ถึงแม้ว่าท่านจะไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นเหล่านั้นก็ตาม	160 (58.8)	89 (32.7)	20 (7.4)	3 (1.1)	0 (0.0)	4.49	0.68	สูง	
4. ท่านคิดว่าสิทธิและเสรีภาพของมนุษย์เป็นสิ่งที่ควรหวงแหน	136 (50.0)	91 (33.5)	37 (13.6)	7 (2.6)	1 (0.4)	4.30	0.83	สูง	
5. ท่านคิดว่าในการปกครองประเทศนั้น ประชาชนทุกคนมีฐานะเป็นเจ้าของประเทศอย่างเท่าเทียมกัน	128 (47.1)	112 (41.2)	20 (7.4)	12 (4.4)	0 (0.0)	4.31	0.79	สูง	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

(n=272)

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		ไม่เห็นด้วย		ไม่แน่ใจ		\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย			
6. ท่านยอมรับต่อการปฏิบัติที่แตกต่างออกไปของผู้อื่น	63 (23.2)	90 (33.1)	95 (34.9)	21 (7.7)	3 (1.1)	3.69	0.95	สูง	
7. ท่านยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนเสมอ แม้ว่าบางครั้งความคิดเห็นเหล่านั้นท่านจะไม่เห็นด้วยก็ตาม	43 (15.8)	101 (37.1)	98 (36.0)	30 (11.0)	0 (0.0)	3.58	0.89	ปานกลาง	
8. ท่านยินยอมที่จะปฏิบัติตามความเห็นของเสียงส่วนใหญ่เสมอ	29 (10.7)	104 (38.2)	86 (31.6)	49 (18.0)	4 (1.5)	3.39	0.95	ปานกลาง	
9. ท่านคิดว่าระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยรูปแบบรัฐสภาไม่เหมาะสมกับประเทศไทย	18 (6.6)	67 (24.6)	129 (47.4)	39 (14.3)	19 (7.0)	.10	0.96	ปานกลาง	
10. การแสดงความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเรื่องสำคัญ และเป็นความรับผิดชอบของเราทุกคน	99 (36.4)	112 (41.2)	52 (19.1)	9 (3.3)	0 (0.0)	4.11	0.82	สูง	
11. ในฐานะที่ท่านเป็นนักศึกษา รัฐศาสตร์ปัจจุบันนี้ นักศึกษากับการเมืองเป็นเรื่องไกลตัวกัน	53 (19.5)	117 (43.0)	41 (15.1)	46 (16.9)	15 (5.5)	3.54	1.15	ปานกลาง	
12. ท่านเข้าไปมีส่วนร่วมต่อการตัดสินใจหรือกำหนดนโยบายของรัฐบาล	22 (8.1)	69 (25.4)	115 (42.3)	44 (16.2)	22 (8.1)	3.09	1.03	ปานกลาง	
13. ท่านคิดว่า การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เป็นสิ่งที่ผู้มีสิทธิทุกคนควรจะทำหรือไม่ทำก็ได้	49 (18.0)	92 (33.8)	49 (18.0)	35 (12.9)	47 (17.3)	3.22	1.35	ปานกลาง	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

(n=272)

ข้อความ	เห็น	เห็น	ไม่	ไม่	ไม่	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
	ด้วย อย่าง ยิ่ง	ด้วย	แน่ใจ	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย ยิ่ง			
14. ท่านจะไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ถ้าท่านเห็นว่าผู้สมัครรับเลือกตั้ง เหล่านั้นไม่ใช่คนที่ท่านชอบ	99 (36.4)	88 (32.4)	38 (14.0)	22 (8.1)	25 (9.2)	3.79	1.27	สูง
15. ท่านเป็นผู้ที่มีความสำนึกใน หน้าที่พลเมืองของตนเอง	79 (29.0)	147 (54.0)	35 (12.9)	11 (4.0)	0 (0.0)	4.08	0.76	สูง
16. ท่านมีความเชื่อว่าพลัง นักศึกษาของท่านสามารถแก้ไข ระบบประชาธิปไตยที่ไม่สมบูรณ์ หรือไร้เสถียรภาพได้	38 (19.0)	114 (41.9)	102 (37.5)	16 (5.9)	2 (0.7)	3.63	0.82	ปาน กลาง
17. ท่านเป็นผู้ที่มองโลกในแง่ดี และมีความไว้วางใจเพื่อนมนุษย์ ด้วยกันมีความวางใจเพื่อนมนุษย์	51 (18.8)	138 (50.7)	68 (25.0)	15 (5.5)	0 (0.0)	3.83	0.79	สูง
18. ท่านเป็นผู้พิจารณาเสียงส่วน น้อยในสังคม หรือการตัดสินใจ ในประเด็นต่างๆ อยู่เสมอ	26 (9.6)	128 (47.1)	85 (31.3)	31 (11.4)	2 (0.7)	3.53	0.85	ปาน กลาง
19. ท่านเชื่อมั่นว่าระบอบ ประชาธิปไตยจะช่วยแก้ไขปัญหา และภาวะวิกฤติต่างๆ ได้	56 (20.6)	106 (39.0)	93 (34.2)	12 (4.4)	5 (1.8)	3.72	0.90	สูง
20. ท่านไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เพราะไม่พอใจกับรูปแบบ ประชาธิปไตยที่ดำเนินอยู่	65 (23.9)	119 (43.8)	50 (18.4)	29 (10.7)	9 (3.3)	3.74	1.04	สูง
21. ท่านคิดว่าหนึ่งเสียงของท่าน ไม่ก่อให้เกิดผลแต่อย่างใดในการ เลือกผู้นำรัฐบาล	90 (33.1)	122 (44.9)	37 (13.6)	14 (5.1)	9 (3.3)	3.99	0.99	สูง
22. ท่านมีความเชื่อมั่นและ ศรัทธาในอำนาจอธิปไตย	62 (22.8)	116 (42.6)	66 (24.3)	18 (6.6)	10 (3.7)	3.74	1.00	สูง

ตารางที่ 4 (ต่อ)

(n=272)

ข้อความ	เห็น	เห็น	ไม่	ไม่	ไม่	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	
	ด้วย อย่าง ยิ่ง	ด้วย	แน่ใจ	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย ยิ่ง				
23. ท่านทำหน้าที่เป็นพลังสำคัญ ในการผลักดันประชาธิปไตยให้ ก้าวไปอย่างมั่นคง	52 (19.1)	123 (45.2)	93 (34.2)	0 (0.0)	4 (1.5)	3.81	0.79	สูง	
24. ท่านเป็นผู้เข้าร่วมกิจกรรมทาง การเมืองที่ส่งเสริมระบอบ ประชาธิปไตยอยู่เสมอๆ	20 (7.4)	93 (34.2)	98 (36.0)	40 (14.7)	21 (7.7)	3.19	1.03	ปาน กลาง	
25. ท่านคิดว่ารัฐบาล เป็น เครื่องมือของสังคมและเป็น ผู้รับใช้ประชาชน	39 (14.3)	107 (39.3)	82 (30.1)	19 (7.0)	25 (9.2)	3.43	1.11	ปาน กลาง	
26. ท่านคิดว่าถ้ารัฐบาลไว้ ประสิทธิภาพประชาชนก็สามารถ จะเปลี่ยนแปลงรัฐบาลได้	120 (44.1)	83 (30.5)	49 (18.0)	20 (7.4)	0 (0.0)	4.11	0.95	สูง	
27. ท่านคิดว่าการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยที่ประเทศ ไทยกำลังใช้อยู่ นั้นเปิดโอกาสให้ ประชาชนเข้ามีส่วนร่วม	35 (12.9)	98 (36.0)	86 (31.6)	37 (13.6)	16 (5.9)	3.36	1.06	ปาน กลาง	
28. ท่านคิดว่าการเมืองเป็นเรื่อง ของผู้ที่มีอำนาจกว้างขวาง	19 (7.0)	101 (37.1)	74 (27.2)	59 (21.7)	19 (7.0)	3.15	1.06	ปาน กลาง	
29. ท่านเชื่อว่าหากประชาชนเข้า ไปมีส่วนร่วมทางการเมืองสูง จะทำให้ประเทศไทยมี เสถียรภาพทางการเมือง	74 (27.2)	63 (23.2)	99 (36.4)	20 (7.4)	16 (5.9)	3.58	1.14	ปาน กลาง	
30. ท่านมักให้ความสนใจ และ ติดตามข่าวสารหรือกิจกรรมทาง การเมืองต่างๆ ของรัฐบาล	65 (23.9)	156 (57.4)	36 (13.2)	15 (5.5)	0 (0.0)	4.00	0.77	สูง	
						รวม	2.60	0.49	ปาน กลาง

จากตารางที่ 4 โดยภาพรวมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.60$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีการเคารพในสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่นในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก ถึงแม้ว่าจะไม่เห็นด้วยกับความเห็นเหล่านั้นก็ตามมากที่สุด ($\bar{X} = 4.49$) รองลงมา ได้แก่ นักศึกษาต้องการให้ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยมากกว่าระบอบอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.45$) และคิดว่าสิทธิและเสรีภาพของมนุษย์เป็นสิ่งที่ควรหวงแหน ($\bar{X} = 4.30$) ตามลำดับ

ส่วนนักศึกษาที่เห็นว่าการเข้าไปมีส่วนร่วมต่อการตัดสินใจหรือกำหนดนโยบายของรัฐบาลมีน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.09$) รองลงมา ได้แก่ นักศึกษาที่เห็นว่าระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยรูปแบบรัฐสภาไม่เหมาะสมกับประเทศไทย ($\bar{X} = 3.10$) และมีความคิดเห็นว่าการเมืองเป็นเรื่องของผู้ที่มีอำนาจกว้างขวางและเป็นผู้ได้รับการยอมรับ ($\bar{X} = 3.15$) ตามลำดับ

ส่วนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีเพศต่างกัน มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำแนกตามเพศ

(n=272)					
เพศ	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t	p
ชาย	132	3.79	0.47	2.06*	0.040
หญิง	140	3.69	0.36		

*ที่ระดับนัยสำคัญ .05

จากตารางที่ 5 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีเพศต่างกันมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ณ ระดับนัยสำคัญ .05 โดยนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะ

รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพศชาย ($\bar{X} = 3.79$) มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับที่สูงกว่านักศึกษาเพศหญิง ($\bar{X} = 3.69$)

สมมติฐานที่ 2 นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีภูมิลำเนาต่างกัน มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำแนกตาม ภูมิลำเนา

(n=272)

ภูมิลำเนา	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t	p
ต่างจังหวัด	148	3.69	0.43	-1.90	0.059
กรุงเทพมหานคร และ ปริมณฑล	124	3.79	0.40		

จากตารางที่ 6 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีภูมิลำเนาต่างกันมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ณ ระดับนัยสำคัญ .05

สมมติฐานที่ 3 นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีรายได้ต่อเดือนของครอบครัวต่างกัน มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของครอบครัว

(n=272)

แหล่งความแปรผัน	df	SS	MS	F	p
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	3	2.61	0.87	5.20*	0.002
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	268	44.88	0.17		
รวม	271	47.50			

* ที่ระดับนัยสำคัญ .05

จากตารางที่ 7 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีรายได้ต่อเดือนของครอบครัวต่างกัน มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ณ ระดับนัยสำคัญ .05

เพื่อให้ทราบว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีรายได้ต่อเดือนของครอบครัวอยู่ในช่วงใด ที่มีผลทำให้วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน จึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ Scheffe ซึ่งได้ผลการทดสอบดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบความแตกต่างของวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของครอบครัวเป็นรายคู่

รายได้ต่อเดือนของครอบครัว	\bar{X}	S.D.	รายได้ต่อเดือนของครอบครัว			
			(1)	(2)	(3)	(4)
(1) ไม่เกิน 10,000 บาท	3.59	0.39	-	*		
(2) 10,001 – 20,000 บาท	3.85	0.42	*	-		
(3) 20,001 – 30,000 บาท	3.73	0.51			-	
(4) มากกว่า 30,000 บาท	3.77	0.35				-
รวม	3.74	0.42				

* ที่ระดับนัยสำคัญ .05

จากตารางที่ 8 ผลการทดสอบความแตกต่างของวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของครอบครัวเป็นรายคู่ พบว่า มีเพียงนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีรายได้ต่อเดือนของครอบครัว 10,001 – 20,000 บาท ที่มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างจากกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีรายได้ต่อเดือนของครอบครัวไม่เกิน 10,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มี

รายได้ต่อเดือนของครอบครัว 10,001 – 20,000 บาท มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ในระดับที่สูงกว่า ($\bar{X} = 3.85$) นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีรายได้ต่อเดือนของครอบครัวไม่เกิน 10,000 บาท ($\bar{X} = 3.59$)

สมมติฐานที่ 4 นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีชั้นปีการศึกษาต่างกัน มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำแนกตามชั้นปีการศึกษา

(n=272)

แหล่งความแปรผัน	df	SS	MS	F	p
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	3	2.62	0.87	5.20*	0.002
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	268	44.88	0.17		
รวม	271	47.50			

* ที่ระดับนัยสำคัญ .05

จากตารางที่ 9 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีชั้นปีการศึกษาต่างกัน มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน

เพื่อให้ทราบว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีชั้นปีการศึกษาในชั้นปีใด ที่มีผลทำให้วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน จึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ Scheffe ซึ่งได้ผลการทดสอบดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำแนกตามชั้นปีการศึกษาเป็นรายคู่

ชั้นปีการศึกษา	\bar{X}	S.D.	ชั้นปีการศึกษา			
			(1)	(2)	(3)	(4)
(1) ชั้นปีที่ 1	3.76	0.39	-			
(2) ชั้นปีที่ 2	3.58	0.44		-		*
(3) ชั้นปีที่ 3	3.75	0.41			-	
(4) ชั้นปีที่ 4 หรือมากกว่า	3.86	0.40		*		-
รวม	3.74	0.42				

* ที่ระดับนัยสำคัญ .05

จากตารางที่ 10 ผลการทดสอบความแตกต่างของวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำแนกตามชั้นปีการศึกษาเป็นรายคู่ พบว่า มีเพียงนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่อยู่ในชั้นปีที่ 2 ที่มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างจากกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่อยู่ในชั้นปีที่ 4 หรือมากกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่อยู่ในชั้นปีที่ 2 มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในระดับที่ต่ำกว่า ($\bar{X} = 3.58$) นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่อยู่ในชั้นปีที่ 4 หรือมากกว่า ($\bar{X} = 3.86$)

สมมติฐานที่ 5 การอบรมกล่อมเกลาทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ตารางที่ 11 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมกลุ่มเกลาทางการเมืองกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ตัวแปร	การอบรมกลุ่มเกลา ทางการเมือง		วัฒนธรรมทางการเมือง แบบประชาธิปไตย	
	r	sig	r	sig
การอบรมกลุ่มเกลา ทางการเมือง	1.000	0.00	0.464*	0.00
วัฒนธรรมทางการเมือง แบบประชาธิปไตย	0.464*	0.00	1.000	0.00

* ที่ระดับนัยสำคัญ .05

จากตารางที่ 11 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมกลุ่มเกลาทางการเมืองกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า การอบรมกลุ่มเกลาทางการเมืองกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ($r = 0.464$)

ข้อวิจารณ์

ในการศึกษาเรื่องวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตย : ศึกษาเฉพาะกรณีนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จากผลการทดสอบสมมติฐานที่ได้นั้น ผู้วิจัยมีข้อวิจารณ์ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีเพศต่างกัน มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน

ผลจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีเพศต่างกัน มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน

ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยเพศชาย ($\bar{X}=3.79$) มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับที่สูงกว่าเพศหญิง ($\bar{X}=3.69$)

ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของวิวัฒน์ (2521) เรื่องวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับปริญญาโท สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ โดยเปรียบเทียบตัวแปรด้าน เพศ อายุ สาขาวิชา แนวทางการประกอบอาชีพ และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาโทมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบผสม คือ มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในระดับสูงและมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบเผด็จการในระดับกลางค่อนข้างต่ำ โดยอธิบายว่าเนื่องจากสังคมไทยในขณะนั้นกำลังอยู่ในยุคของการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ยังพบว่าความแตกต่างในทางเพศ จะมีอิทธิพลเหนือวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยและความสำนึกในหน้าที่พลเมือง

สมมติฐานที่ 2 นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีภูมิลำเนาต่างกัน มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน

ผลจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีภูมิลำเนาต่างกัน มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันระบบการสื่อสารมีเทคโนโลยีอันทันสมัย ทำให้โอกาสในการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองได้อย่างเท่าเทียมกัน ถึงแม้จะอยู่ในภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย การสื่อสารในปัจจุบันก็เข้าไปถึงได้ทุกที่ เมื่อนักศึกษาเข้ามาศึกษาในสังคมเมือง รวมทั้งได้รับการเรียนการสอน ส่งผลทำให้สามารถเข้าใจเรื่องการเมืองการปกครองได้ และสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองได้เมื่อมีโอกาส

ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของสมาน (2541) พบว่า นักศึกษาของสถาบันราชภัฏเขตภาคเหนือตอนบนมีส่วนร่วมทางการเมืองทุกด้าน ทั้งนี้เพราะปัจจุบันมีการรณรงค์เพื่อเรียกร้องรัฐธรรมนูญกันทั่วประเทศ เนื่องจากประชาชนต้องการระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์

สมมติฐานที่ 3 นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีรายได้อ่อนเดือนของครอบครัวต่างกัน มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน

ผลจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีรายได้อ่อนเดือนของครอบครัวต่างกัน มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายคู่ในแต่ละระดับรายได้ พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีรายได้อ่อนเดือนของครอบครัวในช่วง 10,001 – 20,000 บาท มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับที่สูงกว่า ($\bar{X} = 3.85$) นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีรายได้อ่อนเดือนของครอบครัวไม่เกิน 10,000 บาท ($\bar{X} = 3.59$) ทั้งนี้เนื่องมาจากนักศึกษาที่มีรายได้อ่อนเดือนของครอบครัวอยู่ในช่วง 10,001 – 20,000 บาท ถือเป็นกลุ่มที่มีรายได้สูงหรือฐานะทางเศรษฐกิจดี ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความพร้อมและย่อมมีโอกาสต่าง ๆ รวมทั้งความสะดวกสบายมากกว่ากลุ่มนักศึกษาที่มีรายได้อ่อนเดือนของครอบครัวไม่เกิน 10,000 บาท จึงมีโอกาสที่จะกระทำกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งเรื่องทางการเมืองได้ง่ายกว่า กลุ่มนักศึกษาที่มีรายได้อ่อนเดือนของครอบครัวไม่เกิน 10,000 บาท ซึ่งกลุ่มนักศึกษากลุ่มที่มีรายได้อ่อนเดือนของครอบครัวไม่เกิน 10,000 บาท นั้น ถือเป็นกลุ่มที่มีรายได้น้อย เป็นกลุ่มที่ประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ จึงให้ความสำคัญกับปัญหาการทำมาหาเลี้ยงชีพมากกว่าความกระตือรือร้นในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองแบบประชาธิปไตย จึงทำให้มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับที่ต่ำกว่า

ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของเซดส์คี้ (2530) ที่พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวนักเรียนมีความสัมพันธ์กับความผิดปกติของสภาวะทางการเมือง

สมมติฐานที่ 4 นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่อยู่ในชั้นปีต่างกัน มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน

ผลจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่อยู่ในชั้นปีต่างกัน มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายคู่ในแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่อยู่ชั้นปีที่ 4 หรือมากกว่า มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย อยู่ในระดับที่สูงกว่า ($\bar{X} = 3.86$) นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่อยู่ชั้นปีที่ 2 ($\bar{X} = 3.58$) ทั้งนี้เนื่องมาจากนักศึกษาที่มีชั้นปีที่สูงขึ้น จะมีทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยมากขึ้น สาเหตุเป็นเพราะเมื่อนักศึกษามีชั้นปีมากขึ้น ความสามารถในการคิดให้มีระบบมีมากขึ้น ส่งผลให้สามารถเข้าใจและเรียนรู้ในสิ่งที่เมื่อชั้นปีน้อย ๆ เรียนรู้ไม่ได้ ทั้งเรื่องการขาดการไตร่ตรอง เมื่อชั้นปีสูงขึ้นการเข้าสังคมมากขึ้น จะได้รับความรู้ เรื่องเกี่ยวกับการเมืองจากคณะที่ศึกษาหรือจากสื่อต่าง ๆ โดยไม่ถูกบิดเบือน ส่งผลให้มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับที่สูงกว่านักศึกษาที่อยู่ในชั้นปีที่ต่ำกว่า

ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของวัชรินทร์ (2530 : 107) ที่พบว่า นักศึกษาที่มีชั้นปีสูงขึ้นและอายุมากขึ้น มีทัศนคติแบบอำนาจนิยมน้อยกว่านักศึกษาที่มีชั้นปีต่ำกว่า และอายุต่ำกว่า ซึ่งอาจเป็นผลมาจากนักศึกษาได้รับ โอกาสในการฝึกฝนการเข้ามีส่วนร่วม หรืออาจได้รับการสังคมประคิดทางการเมืองจากกลุ่มเพื่อนที่มีทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย และยอมรับความหลากหลายทางความคิดและวิถีชีวิตมากขึ้น

สมมติฐานที่ 5 การอบรมกลุ่มเถลาทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผลจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การอบรมกลุ่มเถลาทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับ วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ($r = 0.464$) ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยนักศึกษาที่มีการอบรมกลุ่มเถลาทางการเมืองสูงขึ้น ก็จะมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยสูงขึ้นตามไปด้วย

สาเหตุที่การอบรมกลุ่มเถลาทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย อาจจะเป็นเพราะการอบรมกลุ่มเถลาทางการเมืองเป็นพื้นฐานที่สำคัญของ วัฒนธรรมทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งนี้การอบรมกลุ่มเถลาทางการเมืองอาจเกิดมาจากการ ปลุกฝังมาตั้งแต่เด็ก ค่านิยม การอบรมสั่งสอน เป็นต้น

ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ทินพันธุ์ (1975 : 88) กล่าวว่า การอบรมกลุ่มเมลาทางการเมือง โดยทั่วไปแล้วเป็นการพัฒนาพฤติกรรมของบุคคลซึ่งมีการกระทำต่อกันและเป็นกระบวนการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางการเมืองอีกด้วย ซึ่งอาจเป็นการเรียนรู้ทั้งเรื่องเกี่ยวกับการเมืองและไม่เกี่ยวกับการเมืองที่มีผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมทางการเมือง ตลอดจนการเรียนรู้ทางทัศนคติการเมืองและบุคลิกภาพทางการเมือง

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า ตัวแปรที่มีผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คือ เพศ รายได้ต่อเดือนของครอบครัว และชั้นปีการศึกษา ส่วนตัวแปรอื่น ๆ ได้แก่ ภูมิลำเนา ไม่มีผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์